

91146R

NEW ZEALAND QUALIFICATIONS AUTHORITY
MANA TOHU MĀTAURANGA O AOTEAROA

QUALIFY FOR THE FUTURE WORLD
KIA NOHO TAKATŪ KI TŌ ĀMUA AO!

Level 2 Samoan 2021

91146 Demonstrate understanding of a variety of written and/or visual Samoan text(s) on familiar matters

Credits: Five

RESOURCE BOOKLET

Refer to this booklet to answer the questions for Samoan 91146.

Check that this booklet has pages 2–4 in the correct order and that none of these pages is blank.

YOU MAY KEEP THIS BOOKLET AT THE END OF THE EXAMINATION.

TEXT A: O la'ei fa'asamoa (Samoan attire)

This is an opinion piece about fashion in Samoa.

E ese lava le faigofie o ofu po'o laei o Samoa. E ese lo'u fiafia pe a ou alu nei i Samoa, auā e lē tau popole i ni teuga ma ni lavalava se tele e fai. A o'o foi i le taumafanafana o Niu Sila, e matuā faigofie lava ona sulu le ie ma fai se mitiafu e ofu ai i totonu o le fale. Ae a ō i se pōsiva po'o se fa'alavelave po'o se fa'afiafiaga a Samoa, e manaia mamao lava le va'ai atu i le ie faitaga ma le alo'a o le tama, ae aulelei fo'i le teine i lana puletasi. O ofu nā e iloa ai le tama ma le teine Samoa moni. Ae talofa i nei onapō. Oi ta fia ola e, o sikaili a papālagi ua fa'ataitai i ai tupulaga a Samoa. O ofuvae pupu'u, ma ofuvae u'umi ua toetoe lava a iloa mai nisi itutino sā. Ou te faitio lava a'u i tupulaga, auā ua sili iā i latou lavalava ma tu a atunu'u i fafo, ae vaai maualalo i le ofu e atagia ai o ia o le Samoa, ma lana aganu'u. Manatua, e iloa le Samoa i lana tu, o lana savali, o lana tautala ma lana nofo, atoa foi ma ona lā'ei e fai.

Image (adapted): www.bffboutique.co.nz,
www.evenipacific.co.nz

TEXT B: O talatu'u a Samoa (Legends of Samoa)

This is a text about the significance of Samoan legends.

O fāgogo ma talatu'u a Samoa, e ma'eu o latou tala'aga aemaise o latou tāua i le fa'asinomaga ma le aganu'u a tagata Samoa uma. O lo'o iai lava tagata e talitonu e moni nei tala. O mea na tutupu i aso ua leva ae le'i taunu'u mai papālagi ma tekonoosi fa'aneionopo. E talitonu fo'i le to'atele, o talatuu nei o ni mea moni na tutupu ma o lo'o iai ni va'aiga e o'o mai i lē taimi nei. E le gata iina, o lo'o iai ni pine po'o ni faamaoniga. O se fa'ataitaiga, muamua o le tala ia Vaea ma Apaula. O le mafua'aga lea o le iai o le mauga ta'uta'ua o Samoa o Vaea. A o le vai o lo'o lalo ifo o le mauga, e ta'ua o Loimata o Apaula, e faamanatu ai le tagi o le teine, ina ua liu mauga le toa ta'uta'ua o Vaea.

O le isi fa'ataitaiga, o le tala ia Sina ma le Tuna. Ua iloa uma e Samoa lenei tala, ma le mafuaaga na maua ai le niu. E atagia foliga ma mata o le tuna i le niu, ma ua iloga le aogā o lenei la'au iā Samoa, fāapea le Pasefika.

E tofu foi nu'u ma afio'aga ma a latou talatu'u, o lo'o afifi ai mamalu ma paia o nu'u. O isi foi suafa matai, na maua mai talatu'u. E atili fa'amaonia ai, ioe e moni lava talatu'u a Samoa.

**TEXT C: *O se ali'i talavou ua lagona le agaga fa'afetai*
(A young teen feels thankful)**

This is an article about a teenager using the video-sharing app TikTok.

O se ali'i talavou sa ia fatuina se pese ua lauiloa ma ua fa'asalalauina solo i luga o le TikTok. Sa ia tatalaina lana pese i le tausaga e 2019 i luga o le YouTube ae na fa'ato'a ta'atele ina ua fai le Sa o le KOVITI-19 i le tausaga 2020. Sa ia fa'atulagaina le pese i lona fale ma o lo'o manino lava i le fa'alologologo i fatuga o musika fa'apasefika o le pese. So'o se mea lava e te aga'i iai, e te va'aia tagata o tupulaga ese'ese o lo'o sisiva ma fai a latou taga i pā'ō o lana pese ma tapu'e ata o a latou siva i luga o le TikTok.

O le lauiloa tele o le pese, na mana'o ai se tasi o tama pese ta'uta'ua o le lalolagi ina ia fa'atau le pese ma ave ma ia. E le'i fiafia le to'atele o tupulaga talavou e masani ona fa'aaogaina fesootaiga fa'aneionapo, ona ua fa'ailoa e le tama pese ta'uta'ua lea, o ia e ana le musika ma ua suia foi nisi pā'ō o le pese.

Talu ai ona ua amata ona lauiloa le pese i luga o le TikTok, e to'atele tagata sa fautuaina ma lagolagoina le fatu pese ia faia se tulaga e pule ai fa'aletulāfono o ia i vaega uma o lana pese. Sa maua lana konokarate mai se kamupani ta'uta'ua i le pu'eina o pese. Sa ia lagona le agaga o le fa'afetai ona o le lagolago malosi o tagata iā ia, ma o lo'o mafaufau i ni mea lelei o le a mulimuli mai, ma ia iloga ai Manurewa 267 i luga o le fa'afanua.

E fiafia lava lenei ali'i talavou e fa'aaogā ana taleni Pasefika e fa'ailoa atu i le lalolagi ma ua ave ma fa'ata'ita'iga lelei i totonu o le atunu'u.

Source (adapted): [https://www.nzherald.co.nz/entertainment/feeling-thankful-teen-tiktok-\[...\]song/](https://www.nzherald.co.nz/entertainment/feeling-thankful-teen-tiktok-[...]song/)

Image: <https://download.logo.wine/logo/TikTok/TikTok-Logo.wine.png>